

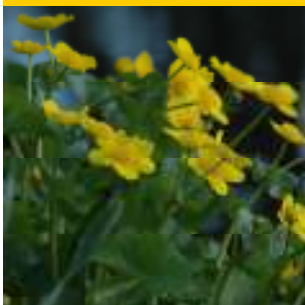

Realisatie Natuurcompensatie Oostelijke Rondweg Boskoop

Watersnip-rapport 10A038

September 2010

Colofon

Titel	Realisatie Natuurcompensatie Oostelijke Rondweg Boskoop		
Status rapport	Eindrapport		
Projectnummer	10A038		
Datum uitgave	September 2010		
Samenstellers	Marianne Heijkoop, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, adviseur Watersnip Advies		
Foto's	Watersnip Advies		
Naam en adres opdrachtgever	Gemeente Reeuwijk	&	Gemeente Boskoop
	Postbus 3		Postbus 5
	2810 AA Reeuwijk		2770 AA Boskoop
Contactpersoon opdrachtgever	Mevr. C. de Zoete		

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	7
2	CONCLUSIES BUREAU WAARDENBURG	9
3	INFORMATIE OVER WEIDVOGELDICHTHEID	11
4	SELECTIE VAN NATUURCOMPENSATIEPERCELEN	15
4.1	SELECTIECRITERIA	15
4.2	MOGELIJKE PERCELEN	15
4.2.1	<i>Démoed</i>	16
4.2.2	<i>Vermeulen</i>	16
4.2.3	<i>Olieman</i>	17
4.2.4	<i>Verweij</i>	17
4.2.5	<i>Mastop</i>	18
5	BEOORDELING EN KEUZE VAN NATUURCOMPENSATIEPERCELEN	19
5.1	BEOORDELING GESCHIKTHEID PERCELEN VOOR NATUURCOMPENSATIE	19
5.2	KEUZE VAN DE MEEST GESCHIKTE PERCELEN	19
6	VOORWAARDEN TEN AANZIEN VAN HERINRICHTING EN CONTINUÏTEIT VAN BEHEER	23
7	FLORA- EN FAUNAPARAGRAAF BESTEMMINGSPLAN	25
7.1	WETTELIJK KADER	25
7.2	ONDERZOEK	26
7.3	CONCLUSIE EN ADVIES	28
8	BRONNEN	31

1 Inleiding

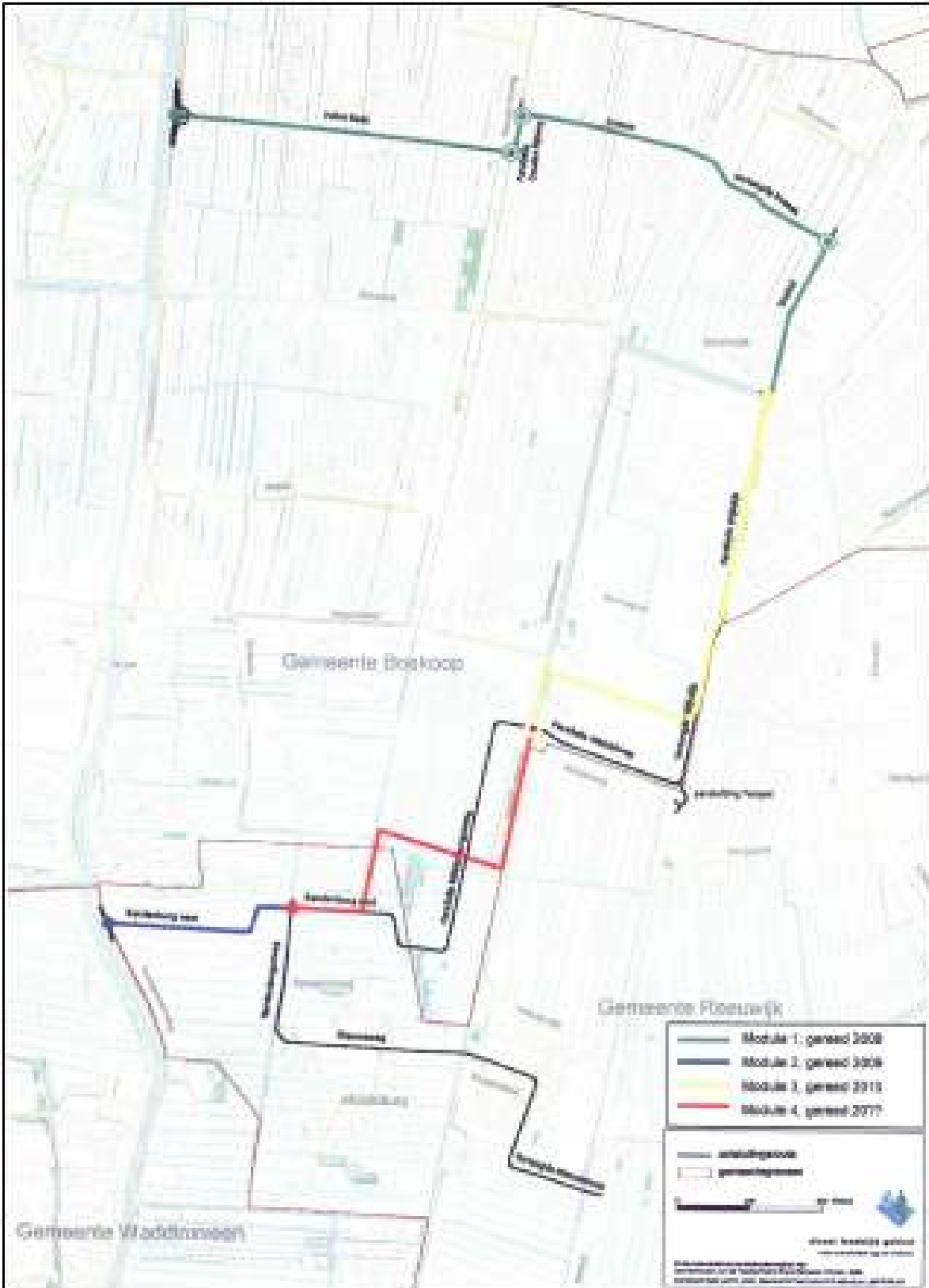
De gemeenten Boskoop en Reeuwijk werken samen aan de realisatie van de Oostelijke Rondweg Boskoop. Deze weg loopt voor een groot deel over het gebied van de gemeente Boskoop en voor een kleiner deel over dat van de gemeente Reeuwijk. Het tracé grenst aan en loopt deels door waardevolle weidevogelgebieden in de droogmakerij Tempel/Middelburg. Bureau Waardenburg heeft berekend welke schade er zal ontstaan aan de weidevogelpopulatie door aanleg en gebruik van de weg. Vervolgens hebben de gemeenten Reeuwijk en Boskoop Watersnip Advies verzocht een selectie te maken van geschikte compensatiepercelen in de nabije omgeving van het gebied waar schade

ontstaat. Daarbij wordt met name gedacht aan het verplaatsen en herinrichten van sierteeltkwekerijen uit weidegebieden met weidevogelconcentraties.

In dit rapport worden selectiecriteria besproken en voorstellen gedaan voor concretisering van de vereiste natuurcompensatie op basis van het Provinciaal Compensatiebeginsel.

Figuur 1. Weidevogelgebied in de polder tussen Reeuwijk en Boskoop dat door de aanleg van de rondweg aan kwaliteit verliest

Figuur 2. Tracé van de rondweg Boskoop (Bron: SRO, 2009)

2 Conclusies Bureau Waardenburg

Bureau Waardenburg heeft in 2009 een rapport opgesteld waarin de benodigde natuurcompensatie naar aanleiding van de realisatie van de Oostelijke Rondweg Boskoop in kaart gebracht is. Uit dit rapport blijkt dat door de aanleg van de rondweg een oppervlakte van in totaal 6,9 hectare van het huidige weidevogelbiotoop binnen het plangebied verloren gaat door ruimtebeslag. Daarnaast zal een strook ter weerszijden van de weg als gevolg van verstoring door verkeer minder geschikt worden als broedgebied voor vogels. De aanname is dat de dichtheid aan broedvogels binnen 200 meter van de weg met gemiddeld 35% zal afnemen als gevolg van verstoring door geluid en licht. Op basis van deze aanname en de gegevens over weidevogeldichtheid in de directe omgeving van het plangebied, wordt verwacht dat één territorium (broedpaar) van de Veldleeuwerik en zes territoria van de Grutto zullen verdwijnen als gevolg van de aanleg van de rondweg. Om dit verlies te compenseren, dient een kwaliteitsverbetering plaats te vinden voor weidevogels, waardoor zes paar Grutto en 1 paar Veldleeuwerik extra tot broeden kunnen komen. Goed weidevogelgebied heeft een dichtheid van één tot twee broedparen per hectare. Met een optimaal ingericht en beheerd oppervlak (1,5 broedpaar per ha) van 4 ha kunnen Grutto en Veldleeuwerik worden gecompenseerd. Belangrijk uitgangspunt hierbij is echter wel dat er wordt aangesloten bij bestaand weidevogelgebied. Daarnaast mag het beoogde compensatiegebied in zijn huidige staat geen functie hebben als weidevogelgebied.

Het tijdschema voor de realisatie van de rondweg staat vast. Het is van belang dat er op korte termijn duidelijkheid wordt geboden over de compensatie. Er zijn voorlopige voorbereidingen getroffen om te compenseren in de Hoeksche Waard. Een tweede optie zou zijn om te compenseren in de directe omgeving van het tracé van de rondweg. Deze laatste optie voldoet beter aan de geest van het Natuurcompensatiebeginsel van de Provincie en het Rijk, omdat compensatie bij voorkeur plaatsvindt in het gebied waar schade optreedt.

3 Informatie over weidevogeldichtheid

Het weidegebied tussen Boskoop en Reeuwijk is ten opzichte van de landelijke norm nog steeds rijk aan weidevogels. Figuur 4 toont recente vogeltellingen van verschillende broedvogels in de polder tussen de gemeenten Boskoop en Reeuwijk. Deze gegevens zijn afkomstig van de Agrarische Natuurvereniging Weide- en Waterpracht. Ze zijn afkomstig van de meest recente SOVON-telling en van de gegevens van gevonden nesten uit 2009. Figuur 5 toont tellingen van Grutto-territoria. Figuur 3 geeft de ligging weer van de gebieden waar de tellingen hebben plaatsgevonden.

Figuur 3. Ligging van de gebieden waar de weidevogeltellingen hebben plaatsgevonden: het gebied uit Figuur 4 ligt in het blauwe kader, het gebied uit Figuur 5 ligt in het rode kader

Figuur 4. Broedvogeltellingen in de polder tussen de gemeenten Boskoop en Reeuwijk in het broedseizoen van 2009 (Bron: Weide en Waterpracht/SOVON)

Figuur 5. Telling Grutto territoria in de polder tussen de gemeenten Boskoop en Reeuwijk in het broedseizoen van 2009 (Bron: Weide en Waterpracht/SOVON)

4 Selectie van natuurcompensatiepercelen

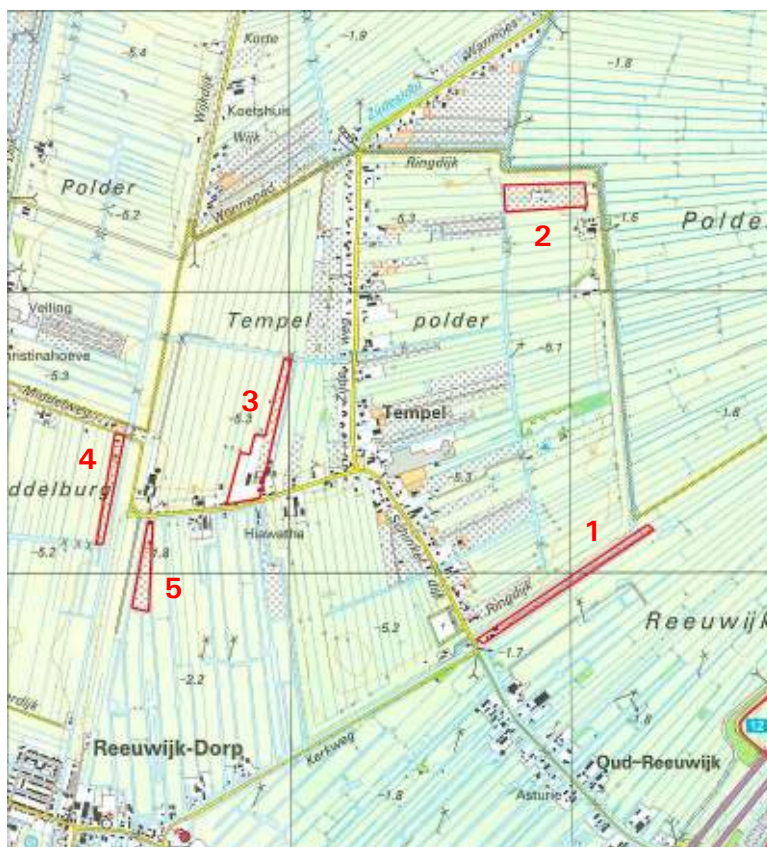
4.1 Selectiecriteria

Om geschikt te zijn als compensatiebroedgebied voor de Grutto, moet een sierteeltperceel volgens Watersnip Advies aan een aantal selectiecriteria voldoen:

1. Het bedrijf of perceel ligt in of nabij concentratiegebied van weidevogels, met name grutto's. De omgeving biedt momenteel gunstig Grutto-biotop, zoals blijkt uit de meest recente inventarisaties.
2. Er zijn weinig bomen in de omgeving. Grutto's en andere weidevogels broeden bij voorkeur in ruim, open, waterrijk gebied. Bomen vormen een bedreiging omdat die broedplaatsen en uitkijkpunten bieden aan predatoren zoals Buizerd, Zwarte Kraai, Ekster, Blauwe Reiger en Ooievaar.
3. De vooruitzichten voor continuering van de functie als broedgebied zijn positief. Er zijn geen bedreigende nieuwe ontwikkelingen, zoals uitbreiding van bedrijfsterrein, aanleg van nieuwe woonwijken of uitbreiding van moderne sierteeltbedrijven met kassen.
4. De omgeving wordt vrij extensief gebruikt door veehouderij.
5. Aansluiting bij begrenste natuur in het kader van het Natuurgebiedsplan van de provincie Zuid-Holland is mogelijk, zodat voldoende zicht is op duurzaam natuurbeheer.

4.2 Mogelijke percelen

In opdracht van de gemeenten Boskoop en Reeuwijk heeft een verkennend onderzoek plaatsgevonden naar geschikte natuurcompensatiepercelen in en rond de droogmakerij Tempel/ Middelburg. De daarvoor noodzakelijke veldbezoeken zijn uitgevoerd op 17 en 19 mei 2010. Er is op dat moment ook gelet op de aanwezigheid van weidevogels rond de op voorhand gekozen locaties. Figuur 5 geeft een overzicht van de ligging van de verschillende sierteeltbedrijven. Op de volgende pagina's wordt een beeld gegeven van de locaties en de landschappelijke ligging van de gekozen sierteeltbedrijven.

Figuur 6. Ligging sierteeltbedrijven:

1. Démoed; 2. Vermeulen; 3. Olieman; 4. Verweij; 5. Mastop

Démoed

Schinkeldijk 2-A, Reeuwijk

4.2.2 Vermeulen

Ringdijk, Reeuwijk

4.2.3 *Olieman*

Tempeldijk 40, Reeuwijk

4.2.4 *Verweij*

Middelweg 1, Reeuwijk

Mastop

Tempeldijk 21, Reeuwijk

5 Beoordeling en keuze van natuurcompensatiepercelen

5.1 Beoordeling geschiktheid percelen voor natuurcompensatie

De verschillende bedrijven zijn beoordeeld op geschiktheid als gebied voor natuurcompensatie op basis van de hierboven benoemde selectiecriteria. Tabel 1 geeft een overzicht van de scores van de verschillende bedrijven op elk van de criteria.

Tabel 1. Overzicht van de scores van de verschillende sierteeltbedrijven op elk van de genoemde selectiecriteria.

Bedrijf	Nabijheid concentratiegebied weidevogels	Afwezigheid bomen	Vooruitzichten continuering broedgebied	Extensieve veehouderij in omgeving	Aansluiting bestaande natuur
1. Démoed	-	+	-	-	+
2. Vermeulen	--	+	-	+/-	+
3. Olieman	+	-	+	+	+
4. Verweij	++	+	+	+	+
5. Mastop	+	+	+	+	++

5.2 Keuze van de meest geschikte percelen

Op grond van de genoemde selectiecriteria zijn de bedrijven van Verweij, Mastop en Olieman de meest geschikte percelen voor natuurcompensatie. Op basis van geschiktheid van het perceel en bereidheid en mogelijkheden van de eigenaar om op korte termijn mee te werken aan de herinrichting van het bedrijf tot weidevogelgebied, is het bedrijf van de heer Verweij geselecteerd als geschikt en kansrijk natuurcompensatieperceel.

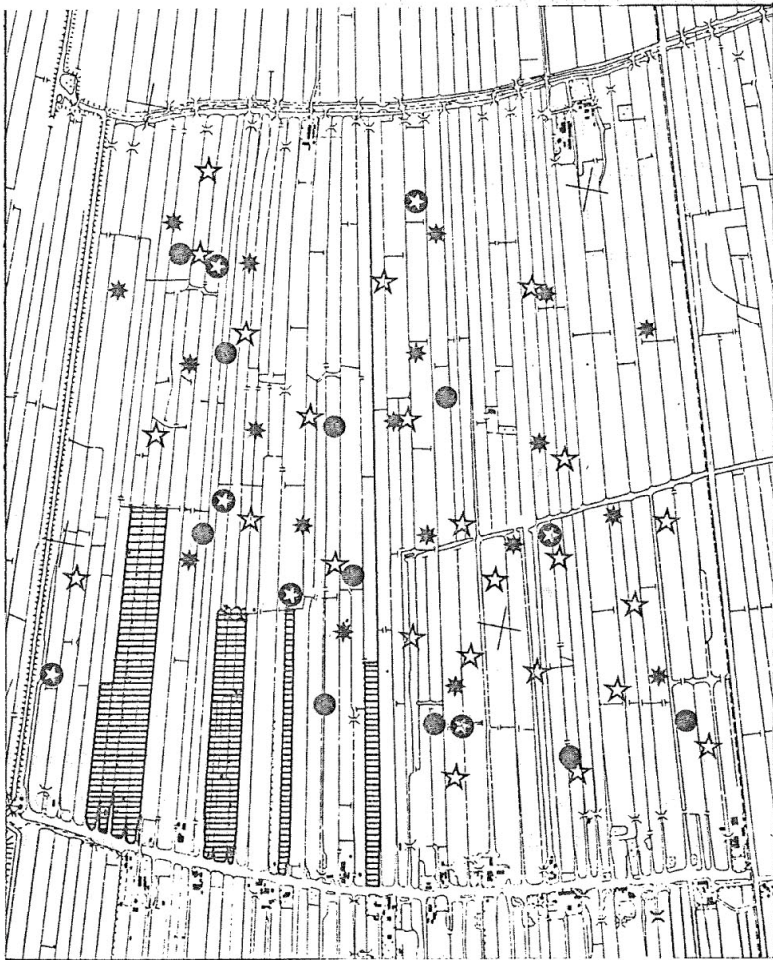
Het bedrijf van de heer Verweij heeft een oppervlakte van 1,6 ha beschikbaar voor herinrichting. Het gehele perceel valt echter binnen een straal van 200 meter van de Tempeldijk, waardoor de kwaliteit van het gebied niet optimaal is voor weidevogels. Uitgaande dat de dichtheid aan broedvogels binnen 200 meter van de weg met gemiddeld 35% afneemt (de Boer & Heunks, 2009) blijft er een oppervlakte van $0,65 \times 1,6 = 1,04$ ha compensatiegebied over.

Naast een oppervlakte van 1,04 ha nieuw weidevogelgebied levert de herinrichting van het sierteeltbedrijf ook een significante kwaliteitsverbetering op voor weidevogels in de aangrenzende percelen. Een sierteeltbedrijf heeft namelijk een grote invloed op de kwaliteit van omliggend weidevogelgebied (de Knijff & van Gemeren, 1979). Door onrust op het sierteeltperceel, worden de aangrenzende percelen minder aantrekkelijk voor broedvogels (zie Figuur 7). Er is echter te weinig bekend over de precieze impact van een sierteeltbedrijf op de directe omgeving om de kwaliteitsverbetering van aangrenzend weidevogelgebied te kunnen uitdrukken in toename van aantal broedparen wanneer het sierteeltbedrijf wordt omgevormd tot weidevogelgebied.

- * Kievit territorium n = 19
- ⊗ Tureluur territorium n = 7
- Scholekster territorium n = 10
- ☆ Grutto territorium n = 24

0 1 KM

Figuur 7. Territoria van Kievit, Tureluur, Scholekster en Grutto t.o.v. sierteeltbedrijven (Bron: de Knijff & van Gemeren, 1979)

Om te voldoen aan de compensatie-eis van een kwaliteitsverbetering voor weidevogels waardoor zes paar Grutto extra tot broeden kunnen komen, is een oppervlakte van minstens 4 ha nieuw weidevogelgebied nodig. De oppervlakte van het bedrijf van de heer Verweij is onvoldoende om het verlies aan (kwaliteit van) weidevogelgebied volledig te compenseren. Het is daarom noodzakelijk om aanvullende maatregelen te nemen om te kunnen voldoen aan de compensatieverplichting. Deze aanvullende maatregelen bestaan uit het verbeteren van de kwaliteit van bestaand weidevogelgebied in de nabijheid van het genoemde sierteeltbedrijf, waardoor de dichtheid aan weidevogels binnen dat gebied kan toenemen.

Door het beheer van een oppervlakte van tenminste 10 ha grasland te optimaliseren, kan worden verwacht dat per 2 hectare gemiddeld één paar Grutto extra tot broeden kan komen. Het gebied dat Watersnip Advies het meest geschikt acht voor verbetering van kwaliteit van weidevogelgebied, aansluitend op het om te vormen sierteeltbedrijf, is aangegeven in Figuur 8.

Voor dit gebied zal er een contract van tenminste 30 jaar moeten worden afgesloten met de eigenaren van de betreffende percelen of zal er erfdienstbaarheid gevestigd moeten worden op de percelen. Het compensatiegebied wordt geen onderdeel van het provinciaal Natuurbeheerplan en gaat niet gefinancierd worden uit het bij dit plan behorende subsidiestelsel. De gemeenten Boskoop en Reeuwijk zorgen zelf voor het financiële draagvlak onder de compensatie-doelstelling in het aangegeven gebied. Zo vindt er een afwaardering van de agrarische waarde plaats. Verder wordt de herinrichting van het betrokken sierteeltbedrijf tot aantrekkelijk weidevogelgrasland gefinancierd. De concrete jaarlijkse inspanningen en resultaten van de beheerder zullen nog steeds via het gangbare agrarische natuurbeheer worden beloond.

- In het contract met de grondeigenaar dienen de volgende voorwaarden te worden opgenomen aangaande het op weidevogels gerichte beheer.
- Op alle betrokken percelen kan in principe lichte voorbeweiding met rundvee, schapen of paarden plaatsvinden tot 12 april
  - Op de helft van de percelen kan de beweiding in de broedtijd van de weidevogels worden voortgezet met een veebezetting van 3 GVE per ha, bestaande uit rundvee.
  - Op de andere helft van de percelen wordt beweiding op uiterlijk 12 april gestopt. Hier wordt de weidevogels tijdens het broedseizoen rust gegund tot 21 juni Vanaf die datum kan het gewas worden gemaaid, waarbij van het midden van perceel naar buiten wordt gemaaid. Dit laatste om de vluchtkansen voor de jonge weidevogels te vergroten.
  - Er wordt gehandeld volgens mozaiek-beheer. Percelen met doorgaande extensieve veebezetting en te maaien percelen wisselen elkaar ruimtelijk af Het gebied wordt dus niet in twee delen beheerd, maar de beheersvorm wordt gemixed. Dit om jonge weidevogels voldoende dekking te bieden tegen predatoren.
  - Er wordt bemest buiten de periode 5 april- 1 juli. Als bemesting wordt gedurende het hele jaar alleen ruige mest, compost, kalk en slootbagger uit de omliggende sloten gebruikt. Het gebruik van kunstmest is niet toegestaan.
  - Er vindt geen suppletie van grond of aanvulbagger plaats op lage delen en kwelplekken in de percelen
  - Bestrijding van plaagsoorten als distels en ridderzuring (hardijzer) met snel afbreekbare chemische middelen is buiten het broedseizoen van 5 april tot 21 juni toegestaan.
  - In het kader van het agrarisch natuurbeheer monitort de coördinator van Weide- en waterpracht de jaarlijkse ontwikkeling van de weidevogelstand tijdens het broeden op de

Figuur 8. Het blauwe gebied is volgens Watersnip Advies het meest geschikt voor verbetering van kwaliteit van weidevogelgebied. Het groene gebied biedt eventueel alternatieven. Het om te vormen sierteeltperceel is rood aangegeven.

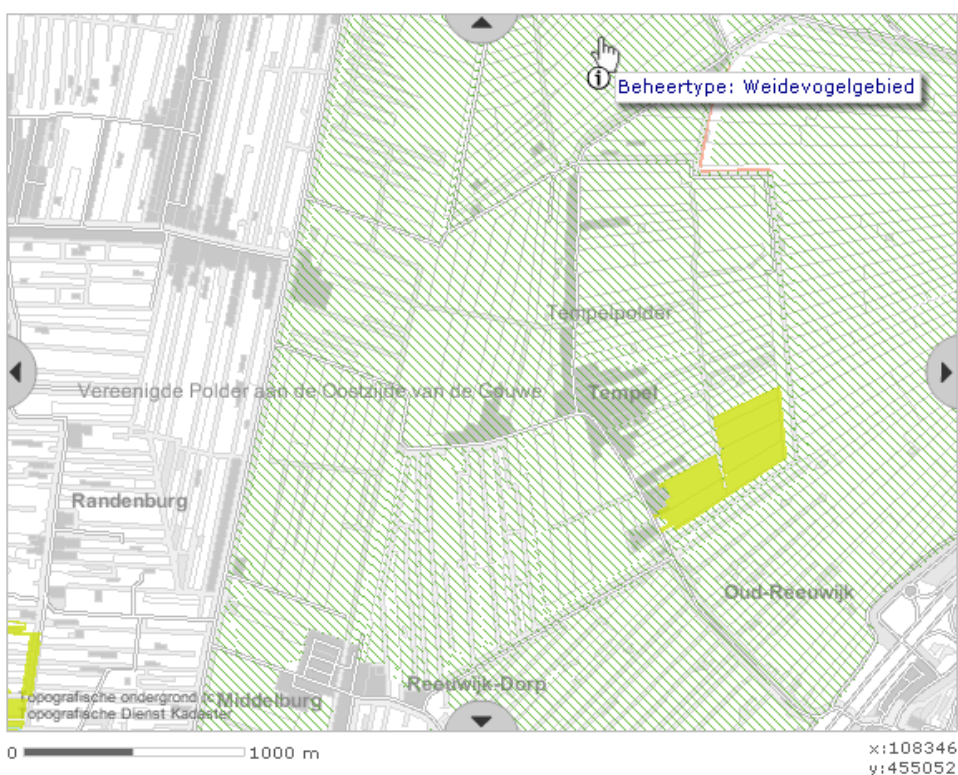
percelen. Deze gegevens worden ter beschikking gesteld van de aangewezen toezichthouder op de compensatie. De agrarische natuurvereniging ontvangt als tegenprestatie tweejaarlijks een GPS-apparaat waarmee de exacte locatie van nesten kan worden aangegeven. Het gebruik van GPS-apparatuur voorkomt het plaatsen van markeringsstokjes, dat predatoren aantrekt. Door de inzet van het GPS-systeem wordt het broedresultaat aantoonbaar vergroot.

De betrokken gemeenten stellen een commissie in of wijzen een objectieve partij aan die toeziet op het naleven van de compensatie-verplichting en op het daarvoor gevoerde beheer. Ingrijpende cultuurtechnische maatregelen zoals het vernieuwen van de grasmatten e.d. worden aan deze commissie of partij voorgelegd..

6 Voorwaarden ten aanzien van herinrichting en continuïteit van beheer

De herinrichting van het gekozen sierteeltbedrijf moet aan een aantal voorwaarden voldoen.

- Er moet een contract zijn voor minimaal 30 jaar of er moet erfdiensbaarheid gevestigd worden op het perceel, zodat continuering van de functie als weidevogelgebied ook in de toekomst verzekerd blijft.
- Er moet beheerssubsidie komen voor het perceel, bijvoorbeeld door opname in het Natuurgebiedsplan, zodat voldoende zicht is op duurzaam natuurbeheer. In het Ontwerp Natuurbeheerplan 2011 wordt het gebied waarin het natuurcompensatieperceel ligt reeds aangeduid als "Weidevogelgebied" (Figuur 9).
- Er moet een adequaat herinrichtingsplan voor het perceel komen, opgesteld door een ecologisch adviesbureau, om de kwaliteitseisen te waarborgen.

Figuur 9. Het gebied waarin het natuurcompensatieperceel ligt, wordt in het Ontwerp Natuurbeheerplan 2011 aangeduid als "Weidevogelgebied" (Bron: website provincie Zuid-Holland, Kaart Ontwerp Natuurbeheerplan 2011, 17 juni 2010).

7 Flora- en faunaparagraaf Bestemmingsplan

7.1 Wettelijk kader

Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

Nota Ruimte (2006)

Het EHS-beleid, geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, is voortgezet in de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de Ministeries van VROM, LNV, VenW en EZ (2006). Daarin wordt gesteld dat gemeenten in 2008 de netto begrensde Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in de bestemmingsplannen moeten hebben opgenomen (bij de eerstvolgende actualisatie van hun bestemmingsplan). Provincies zijn verantwoordelijk voor de precieze begrenzing van de robuuste ecologische verbindingen.

Voor de bruto begrensde natuur en robuuste verbindingen geldt een planologische basisbescherming. De basisbescherming is gericht op voorkoming van onomkeerbare ingrepen in relatie tot de toekomstige functie. Concreet betekent dit dat bij ingrepen voldoende ruimte en gebiedskwaliteit behouden dient te blijven voor de toekomstige ecologische functie.

Het plangebied grenst aan het EHS-gebied 'Veenweiden-Midden Zuidplas'.

Flora- en Faunawet

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten binnen en buiten beschermde natuurgebieden. De beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. De beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden. Als dit wel gebeurt tijdens het uitvoeren van nieuwbouwplannen en dit door aanpassing van de plannen niet te voorkomen is, zal in een aantal gevallen een ontheffing aangevraagd moeten worden en dienen mitigerende en compenserende maatregelen getroffen te worden. In bepaalde situaties kan met een goedgekeurde gedragscode gewerkt worden. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is dan ook altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

Daarnaast geldt voor alle planten- en diersoorten de zorgplicht uit artikel 2 van de Flora en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen heeft voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Natuurbeschermingswet 1998

De bescherming van Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). Tevens regelt deze wet de bescherming van beschermde natuurmonumenten.

Het Natura2000-gebied "Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein" ligt op ongeveer 3 km van het plangebied. De Smient, een van de kwalificerende soorten waarvoor het Natura2000-gebied is aangewezen, zoekt regelmatig voedsel in de omringende polders, waaronder ook het gebied in de directe omgeving van het plangebied. De herinrichting van het sierteeltbedrijf tot weidevogelgebied zal positief bijdragen aan de instandhoudingsdoelstellingen voor de Smient.

Provinciaal beleid

Streekplan Zuid-Holland Oost (2003)

Het compensatiebeginsel zoals geïntroduceerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR), is door de Provincie Zuid-Holland uitgewerkt in het Streekplan. Zo geldt er volgens het Streekplan een compensatieplicht voor natuurwaarden binnen de 'groene contouren'.

In het Streekplan Zuid-Holland Oost wordt het plangebied aangeduid als "Agrarisch gebied plus (A +)". Het plangebied grenst aan de groene contour.

Nota Regels voor Ruimte (2004)

De Nota Regels voor Ruimte is een herziening van de Nota Planbeoordeling uit 2002. Samen met het Streekplan vormt dit het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

In de Nota Regels voor Ruimte is het compensatiebeginsel (voortvloeiende uit de Nota Ruimte) verankerd: "Onomkeerbare en/of ongewenste ontwikkelingen moeten worden tegengegaan. Indien om zwaarwegende redenen aantasting van natuur- en landschapswaarden onontkoombaar is en alternatieve oplossingen ter plaatse niet voorhanden zijn, dient compensatie plaats te vinden. Compensatie dient plaats te vinden in de gebieden benoemd in de regeling met betrekking tot het provinciaal compensatiebeginsel." Onder de provinciale regeling van Zuid-Holland m.b.t. het compensatiebeginsel vallen naast de biotopen binnen de groene contouren ook biotopen van soorten die voorkomen op Rode Lijsten (opgesteld door het Ministerie van LNV). De compensatieverplichting ligt bij de initiatiefnemer van de activiteiten.

7.2 Onderzoek

Bij de herziening van een bestemmingsplan dient de gemeente te toetsen of er eventuele gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden.

Dat betekent dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en faunawet en Provinciaal Compensatiebeleid met betrekking tot biotopen van Rode Lijst-soorten);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken voor Ecologische Hoofdstructuur-gebieden aangetast worden (toepassen afwegingskader Structuurschema Groene Ruimte).

In het kader van het voornemen van de gemeenten Boskoop en Reeuwijk om het sierteeltbedrijf van de heer Verweij (Middelweg 1, Reeuwijk) in te richten tot weidevogelgebied, ter compensatie van schade die ontstaat door de aanleg van de rondweg Boskoop, is een quickscan uitgevoerd om de bestaande natuurwaarden binnen het sierteeltbedrijf globaal in beeld te brengen. Een quickscan is een verkennend ecologisch onderzoek en betreft geen uitgebreide inventarisatie, waardoor slechts in beperkte mate uitsluitel gegeven kan worden over de aan- en afwezigheid van beschermde soorten. Een inventarisatie vereist namelijk dat op verschillende momenten en minimaal twee keer in een seizoen veldinventarisaties plaatsvinden, omdat iedere soort zijn eigen optimale periode kent. In het geval van strikt beschermde soorten (tabel 3 FF-wet), wordt een verkennend onderzoek als onderbouwing bij de aanvraag van een ontheffing door het Ministerie van LNV nooit afdoende geacht. Aanvullend veldonderzoek, op die tijdstippen in het seizoen die voor de verscheidene soorten het meest gunstig zijn, is dan noodzakelijk.

Methode

Voordat begonnen is met de inventarisatie in het veld is een uitgebreide bureaustudie gedaan, waarbij gekeken is naar bestaande gegevens via het Natuurloket. Het Natuurloket geeft weer of in de betreffende uurhokken tijdens eerdere inventarisaties beschermde planten- en diersoorten aangetroffen zijn. Deze gegevens dienen slechts als globale indicatie. Naast het raadplegen van het Natuurloket zijn diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) geraadpleegd, waaruit opgemaakt kan worden of bepaalde soorten al dan niet in de omgeving van het plangebied voorkomen. Een medewerker van Watersnip Advies heeft het plangebied bezocht voor een verkennende inventarisatie van de op dat moment waarneembare flora en fauna. Aanwezige biotopen zijn beoordeeld op hun geschiktheid voor beschermde soorten.

Resultaten onderzoek

Flora

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn ook geen geschikte biotopen aanwezig voor beschermde planten. Deze zijn derhalve niet te verwachten binnen het plangebied.

Fauna

Vogels

Binnen het plangebied zijn enkele algemene vogelsoorten waargenomen. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw en bepaalde uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Er zijn echter geen nesten van deze soort aangetroffen en deze worden ook niet verwacht binnen het plangebied.

Vogels die voorkomen op de Rode Lijst, zijn binnen het plangebied niet aangetroffen of te verwachten.

Zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende (streng) beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis.

Binnen het plangebied zijn verder geen andere beschermde zoogdiersoorten waargenomen, deze worden ook niet verwacht.

Amfibieën

Er kan aangenomen worden dat de algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen tabel 1 FF-wet) voorkomen binnen het plangebied. De Rugstreppad heeft een voortplantingslocatie op ongeveer twee kilometer ten zuiden van het sierteeltbedrijf, maar wordt op of rond het bedrijf niet gehoord.

Andere (streng) beschermde amfibieën worden binnen het plangebied niet verwacht.

Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat de (streng) beschermde vissoorten Bittervoorn en Kleine modderkruiper voorkomen in de directe omgeving van het plangebied. Het is waarschijnlijk dat deze soorten ook voorkomen in de sloten rond het plangebied.

Libellen en insecten

Tijdens het veldbezoek zijn geen libellen en andere insecten waargenomen binnen het plangebied. Voor deze soorten zijn ook geen geschikte biotopen aangetroffen binnen het plangebied.

7.3 Conclusie en advies

- Het sierteeltbedrijf ligt op ongeveer 3 km van het Natura2000-gebied "Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein". De Smient, een van de kwalificerende soorten waarvoor het Natura2000-gebied is aangewezen, zoekt regelmatig voedsel in de in de directe omgeving van het plangebied. De herinrichting van het sierteeltbedrijf tot weidevogelgebied zal positief bijdragen aan de instandhoudingsdoelstellingen voor de Smient.
- Het plangebied grenst aan het EHS-gebied Veenweiden-Midden Zuidplas. Het herinrichten van het sierteeltbedrijf tot weidevogelgebied zal een positieve invloed hebben op het EHS-gebied.
- Er zijn in het plangebied geen soorten van de Rode Lijst aangetroffen of te verwachten. Compensatie op basis van het provinciaal compensatiebeginsel van Zuid-Holland is derhalve niet aan de orde.
- Voor de algemeen beschermde soorten (Bruine kikker, Groene kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels plaats te vinden, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Daarbij is het van belang dat de FF-wet geen standaard periode hanteert voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren.

Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de FF-wet, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. *Vóór aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*

- Binnen het plangebied komen verschillende (streng) beschermde vleermuissoorten voor. Door het herinrichten van het perceel tot weidevogelgebied zal geen schade ontstaan aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Het aanvragen van een ontheffing is daarom niet nodig.
- Het waarschijnlijk dat de streng beschermde vissoorten Bittervoorn en Kleine modderkruiper voorkomen in de sloten binnen het plangebied. In de plannen zijn geen dempingen van sloten opgenomen. Er zal daarom geen schade ontstaan aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten.

8 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. de Boer, E.J.F., & C. Heunks, 2009. Berekening natuurcompensatieopgave oostelijke rondweg Boskoop. Rapport 09-132. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
2. de Knijff, P., & C.A. van Gemeren, 1979. De toekomst van het Rietveld: Sterns of sierteelt. Voorstel tot wijziging van ruilverkavelingsplannen naar aanleiding van weidevogelinventarisaties in 1976/1979.
3. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet* oktober 2006
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus, *Het protocol voor vleermuisinventarisaties*, Zoogdiervereniging VZZ. 2 april 2009
6. Provincie Zuid-Holland, *Ecologische verbindingszones in Zuid-Holland, Aanwijzingen voor inrichting en beheer*, 1998.
7. Provinciale Staten van Zuid-Holland, *Streekplan Zuid-Holland Oost*, 2003
8. SRO, 2009. Voorontwerp Bestemmingsplan rondweg Boskoop. Traject: Parallele Wijkdijk, Verlengde Wijkdijk en Spoelwijksedijk. SRO, Utrecht.

Geraadpleegde internetsites

9. minInv.nl
10. ravon.nl
11. vleermuis.net
12. waarneming.nl
13. natuurloket.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info

